

งานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในชนบทภาคเหนือ พร้อมทั้ง ประมาณการคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในชนบทภาคเหนือกับเวลา 2) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อ ระดับของคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานนั้น 3) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในชนบทภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-2549การศึกษาและผลการศึกษาพบว่า

ประการแรกได้ทำการศึกษาถึงลักษณะของคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในชนบท ภาคเหนือ โดยทำการวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ เพื่อสร้างเป็นคะแนนดัชนีประมาณการคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน ของประชากรชนบทในแต่ละจังหวัด โดยมีการให้น้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาในส่วนนี้พบว่าการประมาณการคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรไทยในเขตชนบทภาคเหนือในแต่ละจังหวัดมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ตามลำดับ โดยพบว่าพื้นที่ที่มี ระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานในระดับที่สูง ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ชนบทในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ส่วนพื้นที่ที่ประชากรมีระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน

ประการที่สองของการศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในชนบท ภาคเหนือ โดยในวิธีการศึกษาได้ทำการหาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เปรียบเทียบ ซึ่งทำการประมาณการในรูปแบบ Multiple Regress OLS, Fixed-effects และ Random effects GLS ผลการศึกษาพบว่า จากสมการที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ ตามวิธีการ model Fixed-effects ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากร ชนบทในเขตภาคเหนือ มีอยู่ทั้งสิ้น 6 ปัจจัยคือ รายได้เฉลี่ยต่อคน (INC) อัตราส่วนของจำนวนผู้ที่มีงานทำต่อจำนวนประชากรในวัยทำงาน (EMP) ค่าสัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ (DIS) ปริมาณเงินฝากของประชากร (FIN) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู (EDU) เนื้อที่ป่าไม้โดยรวม (FORE) โดยสมการที่ใช้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ถึง 75% ($R^2 = 0.75$) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

ประการสุดท้ายเมื่อทำการพิจารณาถึงผลของความแตกต่างระหว่างพื้นที่ชนบท ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้ ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) พบว่าคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรในเขตชนบทของทั้งภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นว่า รัฐบาลควรให้การส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมการสร้างงานในระดับท้องถิ่น หรือให้การสนับสนุนภาคเกษตรกรรม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิผลในการผลิต และเป็นกระจายรายได้ให้ชุมชน รวมทั้งภาครัฐควรสนับสนุนนโยบายทางการศึกษา และสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทให้ดีขึ้น

The purposes of this study were 1) to examine the basic quality of life of the people in the rural northern of Thailand related to the time 2) to analyze the factors which impacted on their basic quality of life 3) to compare the basic quality of life of the people in the upper and lower northern. The study investigated the correlation between time-series and cross-sectional data collected in 17 provinces stated in the Ninth National Economic and Social Development Plan (2002-2006). The study together with the findings revealed that:

Firstly, the characteristics of the basic quality of life of the people in the rural northern of Thailand were examined in order to specify the important indicators. After that, such indicators were valued their scored-weight differently according to their importance. The result of the study revealed that the basic quality of life of the people in these seventeen Northern provinces was continually changing better. The basic quality of life of the population in the lower northern part was high, but it was quite low in the upper northern area.

Secondly, in analyzing the factors which impacted on their basic quality of life of the people in the rural northern, the multiple regression analysis was used together with the comparison of regress OLS, Fixed-effects, and Random effects GLS. The study found that there were six factors which impacted the basic quality of life: income average/person (INC), number of population by labor force status (EMP), coefficient not be equitable of disperse income (DIS), number of bank deposit with population (FIN), ratio of students/teacher (EDU), and quality of forest in total (FORE). The correlation shown in the equation was at the level of 75% ($R^2 = 0.75$) and at the confidence interval of 95%.

And thirdly, when comparing the basic quality of life of the people in the upper and lower northern using dummy variables, it revealed that there was not a statistically significant difference.

The suggestion from this study was that the government should provide a support on economics, social, and environment such as creating more jobs in the rural area, assisting agricultural sectors to increase the product efficiency in order to expand and disperse the income among communities as well as supporting educational policy which is necessary for the increasing of the basic quality of life of the people in the rural areas.